

Spis treści

Przedmowa		9
1. Genialny podrzutek	Jean d'Alembert (1717–1783)	11
2. Newton elektryczności	André Ampère (1775–1836)	14
3. Najgroźniejsza jest woda sodowa	Edward Victor Appleton (1892–1965)	17
4. Nazywam się Arago	Dominique François Arago (1786–1853)	20
5. Obrońca Syrakuz	Archimedes (287–212 p.n.e.)	23
6. Czy pan rzeźnik?	Svante Arrhenius (1859–1927)	26
7. Stagiryta	Arystoteles (384–322 p.n.e.)	29
8. Bardzo skromny prawnik	Amedeo Avogadro (1776–1856)	32
9. Doctor mirabilis	Roger Bacon (1214–1292)	35
10. Myśleć raz na kwartał	Adolf von Baeyer (1835–1917)	38
11. Miara Lebesgue'a	Stefan Banach (1892–1945)	41
12. Prawdziwy geniusz	John Bardeen (1908–1991)	44
13. Precz z kwantami!	Charles Glover Barkla (1877–1944)	47
14. Dom z komet	Edward Barnard (1857–1923)	50
15. Pierwsza dama w fizyce	Laura Bassi (1711–1788)	53
16. Kto był kim?	Daniel Bernoulli (1700–1782)	56
17. Wspólnota dusz	Marcellin Berthelot (1827–1907)	59
18. Pan młody baron	Jöns Jacob Berzelius (1779–1848)	62
19. Prorok energii	Hans Bethe (1906–2005)	65
20. A jednak spadają...	Jean Baptiste Biot (1774–1862)	68
21. Powietrze z kamienia	Joseph Black (1728–1799)	71
22. Nauczyciel całej Europy	Herman Boerhaave (1668–1738)	74
23. To tylko profesor Bohr	Niels Bohr (1885–1962)	77

24. Słodki tłuszczoszek	Ludwig Boltzmann (1844–1906)	82
25. Dalej niż Euklides	János Bolyai (1802–1860)	85
26. Cesarz i jego uczeni	Napoleon Bonaparte (1769–1821)	88
27. Genialny samouk	George Boole (1815–1864)	91
28. Jakaś z wyboru	Robert Boyle (1627–1691)	94
29. Ojciec i syn	William Henry Bragg (1862–1942)	97
30. Astronom ze sztucznym nosem	Tycho Brahe (1546–1601)	100
31. Igła Buffona	Georges Buffon (1707–1788)	104
32. Nie tylko palnik	Robert Wilhelm Bunsen (1811–1899)	107
33. Rachmistrz nieskończoności	Georg Cantor (1845–1918)	110
34. Renesansowy pracoholik	Girolamo Cardano (1501–1576)	113
35. Który Carnot?	Lazare Nicholas Carnot (1753–1823)	117
36. Dynastia konserwatystów	Jean Dominique Cassini (1625–1712)	120
37. Bigot	Augustin Cauchy (1789–1857)	123
38. Odludek	Henry Cavendish (1731–1810)	126
39. Fizyk z nieśmiałości	James Chadwick (1891–1974)	129
40. Uczona i nienasycona	Markiza du Châtelet (1706–1749)	132
41. Rekordzista	Alexis Clairaut (1713–1765)	135
42. Siłacz	Arthur Holly Compton (1892–1962)	138
43. Niespokojny duch	Charles Marie de La Condamine (1701–1774)	141
44. Kapitan saperów	Charles Augustin de Coulomb (1736–1806)	144
45. W pogoni za duchami	William Crookes (1832–1919)	147
46. „Mamut”	Georges Cuvier (1769–1832)	150
47. Dalén? Kto to taki?	Nils Gustaf Dalén (1869–1937)	153
48. Egzotyczny kwakier	John Dalton (1766–1844)	156
49. „Tysiącpięćset”	Marian Danysz (1909–1983)	159
50. Burzliwa młodość naturalisty	Charles Darwin (1809–1882)	162
51. Salmonia	Humphry Davy (1778–1829)	166
52. Gdzie mam wysiąść?	Peter Debye (1884–1966)	169
53. Wielki niemowa	Paul Dirac (1902–1984)	172
54. Nawet za kratkami...	Déodat Guy de Dolomieu (1750–1801)	176
55. Nie fałszować, panowie!	Christian Doppler (1803–1853)	179
56. Liczby, zwłaszcza duże	Arthur Eddington (1882–1944)	182
57. Czarodziej z Menlo Park	Thomas Alva Edison (1847–1931)	185
58. Do 606 razy sztuka	Paul Ehrlich (1854–1915)	188
59. Fajka i skrzypce	Albert Einstein (1879–1955)	191
60. Liczba Erdösa	Paul Erdős (1913–1996)	195

61. Rachował jak oddychał	Leonhard Euler (1707–1783)	198
62. Sandemanianin	Michael Faraday (1791–1867)	202
63. Prawnik z Tuluzy	Pierre de Fermat (1601–1665)	206
64. Włoski nawigator	Enrico Fermi (1901–1954)	209
65. Za głupi na kupca	Emil Fischer (1852–1919)	213
66. A jednak się obraca!	Léon Foucault (1819–1868)	216
67. Uczony prefekt	Jean Baptiste Fourier (1768–1830)	219
68. Drukarz i amant	Benjamin Franklin (1706–1790)	223
69. Spod gruzów do sławy	Joseph Fraunhofer (1787–1826)	227
70. Miałbym jeszcze tyle do zrobienia...	Augustin Fresnel (1788–1827)	230
71. Friedman jest w powietrzu	Aleksandr Friedman (1888–1925)	233
72. Światło utrzymywane przez wilgoć	Galileusz (1564–1642)	236
73. Licz, kiedy tylko możesz	Francis Galton (1822–1911)	239
74. Książę matematyków	Carl Gauss (1777–1855)	242
75. Krzesło z nieba	Joseph Louis Gay-Lussac (1778–1850)	245
76. Tajemniczy monsieur LeBlanc	Sophie Germain (1776–1831)	248
77. Samotnik z New Haven	Josiah Willard Gibbs (1839–1903)	251
78. Ojciec chrzestny elektryczności	William Gilbert (1544–1603)	254
79. Logik i konstytucja	Kurt Gödel (1906–1978)	257
80. Piękność Getyngi	Maria Goeppert-Mayer (1906–1972)	260
81. Generał i uczeni	Leslie Groves (1896–1970)	263
82. Zbrodniarz czy dobroczyńca?	Fritz Haber (1868–1934)	266
83. Otto Hahn – tenor	Otto Hahn (1879–1968)	269
84. Nie tylko kometa	Edmond Halley (1656–1742)	272
85. Tyle języków, ile lat	William Rowan Hamilton (1805–1865)	275
86. Ekscentryczny „telegrafista”	Oliver Heaviside (1850–1925)	278
87. Jak prosty wiejski chłopak...	Werner Heisenberg (1901–1976)	281
88. Fizyk czy medyk?	Hermann Helmholtz (1821–1894)	285
89. Ojciec chrzestny gazu	Jan Baptista van Helmont (1577–1644)	288
90. Za królikiem do sławy	Joseph Henry (1797–1878)	292
91. Od oboju do Galaktyki	William Herschel (1738–1822)	295
92. Niedoszły tokarz	Heinrich Hertz (1857–1894)	298
93. Promienie z góry	Victor Hess (1883–1964)	301
94. Co to jest punkt widzenia	David Hilbert (1862–1943)	304
95. Skazany na zapomnienie	Robert Hooke (1635–1703)	308
96. Z atlety astronom	Edwin Hubble (1889–1953)	311
97. Niemieckie powietrze	Alexander von Humboldt (1769–1859)	314

98. Pierwsza uczona	Hypatia (ok. 370–415)	317
99. Zawsze od szczytu	Leopold Infeld (1898–1968)	320
Literatura		323
Indeks nazwisk		333